

**A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
ETIKAI SZABÁLYZATA**

Szeged, 2013. május 06.

Preambulum

A Szegedi Tudományegyetem a társadalomban betöltött szerepének megfelelően, a minél magasabb szintű és harmonikus munkavégzés érdekében szükségesnek tartja, hogy – a jogszabályi előírásokon túl – meghatározza az egyetemi polgárokkal szemben elvárható magasabb szintű társadalmi elvárásokat, erkölcsi normákat, etikai követelményeket. Az Egyetem az etikai követelmények meghatározásával hozzájárul az egyetemi polgárok közötti kapcsolatok megerősítéséhez és minőségének emeléséhez, a harmonikus emberi együttélés, szakmai munkát segítő jó közérzet megteremtéséhez, a közös célok megvalósításához, az Egyetem hagyományainak és jó hírnevének, szakmai és intézményi integritásának megőrzéséhez, ápolásához. Erre figyelemmel a Szegedi Tudományegyetem Szenátusa a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 12. § (3) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva az alábbi Etikai Szabályzatot alkotja.

I. rész Általános rendelkezések

1. § Az Etikai Szabályzat hatálya

1. Az Etikai Szabályzat személyi hatálya kiterjed az Egyetemmel foglalkoztatási, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lévő személyekre (a továbbiakban: egyetemi polgárok).
2. Az Egyetem vállalja, hogy az egyetemi polgárai számára minden esetben etikai védelmet nyújt az Etikai Szabályzatban foglalt jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során.
3. A Szabályzat hatálya nem terjed ki a jogszabályokban, egyetemi szabályzatokban és egyéb – egyetemen kívüli – szakmai etikai szabályzatokban megfogalmazott kötelezettségekre. Ebből következően az Egyetemi Etikai Szabályzat alapján indított eljárásoknak nem tárgya az előbbieken felsorolt normák megsértése.

2. § Az egyetemi polgárokkal szembeni általános etikai elvárások

1. Az Egyetem biztosítja és egyben elvárja polgáraitól az emberi méltóság tiszteletét, az egyenlő bánásmód követelményének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának betartását. Továbbá elkötelezett a véleménynyilvánítás, a tanulás, az oktatás és a kutatás szabadsága iránt.
2. Az Egyetem elvárja polgáraitól a lojalitást és a szolidaritást, melynek keretében polgárai minden megengedett módon segítik egymást egyetemi feladataik elvégzésében, továbbá törekednek az együttműködésre. Az Egyetem továbbá elvárja polgáraitól tekintélyének, jóhírének, hírnevének védelmét, Küldetésnyilatkozatában, és az Etikai Szabályzatában megfogalmazott alapvető értékek tiszteletben tartását az egyetemen kívüli nyilvánosságban folytatott tevékenység során is.
3. Az egyetemi polgárok az intézményen belül pártpolitikai tevékenységet és pártpolitikai agitációt nem végezhetnek, politikai tartalmú propagandát nem folytathatnak.
4. Az Egyetem nem elkötelezett egyetlen vallás, egyház vagy világnézet mellett sem, vallási és világnézeti kérdésekben semleges és toleráns.
5. Az Egyetemet érintő konkrét ügyekről minden egyetemi polgár csak felelősségteljes módon nyilatkozhat. Etikai köteletség fellépni az olyan megnyilvánulásokkal szemben, amelyek az Egyetemet indokolatlanul negatív színben tüntetik fel. A sajtó részére az Egyetem képviselőjében csak az arra felhatalmazott személy nyilatkozhat, vagy adhat információt.
6. Az Egyetem elvárja polgáraitól a tisztességtelen illetve jogtalan előnyök visszautasítását.
7. Az érdekképviselői szervek tisztségviselőit az érdekképviselői tevékenység keretében kifejtett munkájuk miatt semmilyen hátrány nem érheti.

3. § A döntéshozó testületekben részt vevőkkel szembeni etikai elvárások

1. A döntéshozó testületekben részt vevőktől az Egyetem elvárja, hogy az üléseken vegyenek részt, távolmaradásuk esetén helyettesítésükről gondoskodjanak. Kötelesek mindent elkövetni annak érdekében, hogy döntéseik megalapozottak legyenek.
2. A döntéshozó testületekben részt vevők kötelessége az ülésekre felkészülni, és minden tőlük telhetőt elkövetni annak érdekében, hogy az Egyetem polgárainak életét, körülményeit befolyásoló döntéseik megalapozottak legyenek.

4. § A vezető beosztású alkalmazottakkal szembeni speciális etikai elvárások

1. Az Egyetem határozottan tiltja vezetői beosztás, vezetői testületben való tagság bármilyen személyes vagy szervezeti előnyszerzésre való kihasználását.
2. Az Egyetem vezető beosztású alkalmazottjától elvárja, hogy az általa irányított szervezetet (a jogi, gazdasági felelősségen túl) az Etikai Szabályzatban meghatározott etikai követelményeket is figyelembe véve vezesse. Ennek megfelelően:
  - a) döntéseit jól készítse elő, ennek során – lehetőség szerint – kérje ki, és vegye figyelembe beosztottjai véleményét,
  - b) beosztottjai szakmai feladatainak elvégzéséhez a szükséges szabadságot és (jogszabályi keretek között) az önálló döntési kompetenciát biztosítsa,
  - c) a feladatok elvégzéséhez szükséges információk beszerzéséről és az érintettek rendelkezésére bocsátásáról gondoskodjon.
3. A vezető beosztású munkatárssal szemben etikai elvárás, hogy a szervezeti egységében felmerülő szakmai problémák belső megoldását segítse elő, és munkatársait is erre biztassa.
4. A vezető döntéseinek meghozatalakor minden esetben vegye figyelembe az Egyetem és az általa vezetett szervezeti egység érdekeit.
5. A vezető kiemelt erkölcsi kötelessége, hogy mind a személyes, mind az intézményre és szervezeti egységre vonatkozó adatszolgáltatásnál (például pályázatok, tudományos tevékenység, tudományos fokozat, publikációk) a valóságnak megfelelő tényeket, adatokat közöljön.

5. § Az oktatókra, kutatókra és tanárookra vonatkozó általános etikai irányelvek

Az oktatói, kutatói vagy tanári munkakört betöltő:

- a) elvárhatja erkölcsi természetű vita, konfliktus esetén az Egyetem támogatását, amennyiben magatartása összhangban van az Egyetem etikai elveivel,
- b) köteles munkája végzése során tiszteletben tartani minden egyetemi polgár emberi méltóságát,
- c) köteles örködni a vizsgák tisztaságának betartása felett,
- d) kizárólag a tanulmányi, oktatási ügyekkel kapcsolatban adhat utasítást a hallgatóknak. Az ilyen utasításnak tárgyyszerűnek, szakmailag megalapozottnak kell lennie,
- e) csak olyan külső munkát, megbízást vállaljon el, csak olyan – munkakörön túli – tevékenységet végezzen, amely az Egyetem érdekeit és jó hírnevét nem sérti,
- f) köteles kerülni az összeférhetlenséget eredményező helyzeteket,
- g) ragaszkodjék a tényekhez, a tudományos igazsághoz és a tudományos módszerekkel kapott adatokhoz; az azokból levont következtetéseket szakmai tisztességgel képviselje,
- h) az oktatói, kutatói és tanári munkakört betöltő etikai kötelessége, hogy a rábízott hallgatók erkölcsi és emberi nevelése során példamutatóan járjon el,
- i) Az Egyetem határozottan tiltja mások ötleteinek, tudományos eredményeinek, szövegeinek átvételét és sajátként való feltüntetését,
- j) az Egyetem elvárja a közös tudományos munka, kutatás esetén az egyéni teljesítmények világos megjelenítését, továbbá ugyanennek érvényesítését a hallgatói illetve doktorandusz közreműködéssel folyó közös kutatásban,

- k) az Egyetemi polgár köteles feltüntetni az Egyetem nevét az egyetemen, az egyetem eszközeivel illetve forrásaival elért kutatási eredmények publikálásakor.
- l) Közlemények, pályázatok bírálata esetén a bíráló egyetemi polgár köteles betartani az összeférhetetlenségi és titoktartási követelményeket.

6. § Az oktatásetikai felelősség

1. Az oktató etikai felelőssége, hogy olyan munkakört, feladatot vállaljon el, amelynek betöltésére, illetve megoldására szakmailag – és mint oktató – felkészült. Törekednie kell arra, hogy az általa művelt diszciplína fejlődését figyelemmel kísérje, annak eredményeihez maga is hozzájáruljon, továbbá, hogy birtokában legyen az átadáshoz szükséges módszereknek.
2. Az oktató a rábízott oktatói feladatot a legjobb képességei szerint végezze el, és kövessen el minden tőle telhetőt, hogy hallgatói a leghatékonyabban sajátítsák el a tantárgy körébe tartozó, korszerű ismereteket.
3. Az oktató felelősségteljes szakmai tevékenysége megköveteli, hogy az általa meghirdetett tanórát – különlegesen indokolt és igazolt esetektől (például betegség, hivatalos külföldi út) eltekintve – maga tartsa meg, továbbá az előre meghirdetett tananyagot adja le, továbbá az esetleges tanrendi változásokról a hallgatókat és közvetlen felettesét megfelelő módon és időben tájékoztassa.
4. Az Egyetem oktatójának kötelessége, hogy hallgatóit kellő időben és egyértelműen tájékoztassa szakmai, oktatói és tantárgyi elvárásairól. Ennek érdekében a kurzus során tegyen meg minden, az adott körülmények között tőle elvárható a hallgatók számonkérésre történő felkészítésére, továbbá a szemeszter kezdetekor tegye a hallgató számára világossá, hogy a számonkéréskor milyen típusú és szintű teljesítményt vár el.

7. § A nem oktató alkalmazottakkal szembeni etikai elvárások

1. A hallgatói ügyintézésben részt vevő alkalmazottak kötelessége a hatékony, konstruktív, segítő hozzáállás.
2. A szolgáltató tevékenységet ellátókkal szembeni etikai követelmény az egyetem érdekeinek megfelelő, az alaptevékenységet segítő hatékony, konstruktív munkavégzés.

II. rész

Az etikai eljárás, szankciók, jogorvoslat

8. § Az etikai vétség

Etikai vétséget követ el, aki – szándékosan vagy gondatlanul – megszegi, vagy figyelmen kívül hagyja az Etikai Szabályzatban megfogalmazott elvárásokat.

9. § Az etikai szankciók

1. Ha az egyetemi polgár az Etikai Szabályzat 2. §–7. §-ban rögzített előírások bármelyikét szándékosan vagy gondatlanul megszegi, az etikai előírás megszegésének súlyával arányos etikai szankcióban részesíthető.
2. A kiszabható etikai szankciók:
  - a) írásbeli figyelmeztetés,
  - b) vezetői/magasabb vezetői megbízás visszavonása,
  - c) javaslat a választó közösségnek a választott egyetemi polgár tisztségéből történő visszahívására.

3. Az Etikai Szabályzat alkalmazása során súlyosbító körülménynek minősül, ha az etikai eljárással érintett egyetemi polgár az Etikai Szabályzat előírásait egy naptári évben 2 (kettő) alkalommal bizonyítottan megszegi.

10. § Az etikai szankció célja

1. Az etikai szankció célja a tudatformálás és a megelőzés. Az etikai szankció megállapításánál a cselekmény összes körülményeire – így különösen a sérelmet szenvedettek körére, az etikailag kifogásolható magatartás ismétlésére – figyelemmel kell lenni.
2. A szankció kiszabásánál súlyosbító körülményként kell értékelni, ha az eljárás alá vont személy nem működött együtt az eljáró bizottsággal, a bizottság által bekért adatok, iratok benyújtását, információk átadását megtagadta, továbbá a birtokában lévő bizonyítékokat nem bocsátotta a bizottság részére.

11. § Az etikai eljárás elrendelése

1. Nem lehet etikai eljárást indítani, ha az etikai vétségről való tudomásszerzés óta egy hónap, illetőleg a vétség elkövetése óta hat hónap már eltelt. E rendelkezés alkalmazása szempontjából tudomásszerzés az, amikor az eljárásra okot adó körülmény az eljárás megindítására jogosult tudomására jutott.
2. Amennyiben az etikai normába ütköző magatartás egyben jogsértő cselekményt is megvalósít, a megfelelő jogi eljárás (szabálysértési, büntetőjogi, polgári jogi stb.) lefolytatása kezdeményezhető. Az eljárás jogerős lezárásáig az etikai eljárást fel kell függeszteni.
3. Az etikai eljárás bejelentésre vagy hivatalos tudomásszerzés alapján indul. Etikai eljárást az Egyetem rektora rendelhet el.
4. Az etikai eljárás megindításáról – az indok megjelölésével – az érintett egyetemi polgárt értesíteni kell. Az etikai eljárást elrendelő intézkedés tartalmazza az eljárás alá vont nevét, lakcímét, és az eljárás alapjául szolgáló cselekmény rövid leírását.
5. Az etikai eljárás során vizsgálatot kell tartani. Ennek lefolytatására az eljárás megindítója az eljárás megindításától számított 15 (tizenöt) napon belül, írásban vizsgálóbiztost jelöl ki a munkáltató közalkalmazottai közül.
6. Vizsgálóbiztosnak magasabb vezető, illetve vezető beosztást betöltő, ennek hiányában az eljárás alá vontnál magasabb vagy vele azonos besorolású közalkalmazottat kell kijelölni.
7. A magasabb vezető, illetve vezető beosztást betöltővel szemben indított etikai eljárás esetén vizsgálóbiztos az eljárás alá vontnál magasabb, ennek hiányában azonos szintű vezetői beosztást betöltő közalkalmazott lehet.

12. § A vizsgálóbiztos

1. Nem lehet vizsgálóbiztos az a személy, akivel szemben a 14. § 1. pontjában meghatározott összeférhetlenségi ok áll fenn.
2. A vizsgálóbiztos a kijelölésétől számított 30 napon belül köteles a vizsgálatot lefolytatni és ennek keretében az etikai vétség elkövetésével alaposan gyanúsított eljárás alá vont személyt meghallgatni. A vizsgálat időtartama indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.
3. A vizsgálat során az eljárás alá vonttal közölni kell az etikai előírás megszegésével kapcsolatos megállapításokat és azok bizonyítékait. Módot kell részére adni, hogy azokra észrevételt tehesen és további bizonyítást javasolhasson. Lehetővé kell számára tenni, hogy az ügy iratait megtekinthesse. Az érintett védekezéséről és a lefolytatott bizonyításról jegyzőkönyvet kell felvenni.
4. Az érintett a vizsgálat folyamán saját jogi képviselőt vehet igénybe, aki rendelkezik mindazon jogosultságokkal, amelyek az eljárás alá vont személyt a 3. pont alapján megilletik. Az érintett továbbá igénybe veheti a Közalkalmazotti Tanács, vagy szakszervezeti tagsága esetén az illetékes szakszervezet segítségét.
5. Ha az érintett szóbeli meghallgatására tartós akadályoztatása miatt a vizsgálat időtartama alatt nem kerülhet sor, az etikai előírás megszegésével kapcsolatos megállapításokat és azok bizonyítékait vele írásban kell közölni és nyolcnapos határidő kitűzésével fel kell szólítani, hogy védekezését terjessze elő.

6. A vizsgálóbiztos javaslatára az etikai eljárás megindítója az etikai eljárást felfüggeszti
  - a) legfeljebb az akadály elhárultáig, ha az érintett védekezését az 5. pontban meghatározottak szerint nem tudja előterjeszteni, illetve
  - b) ha az etikai előírás megszegése miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, legfeljebb annak jogerős befejezéséig.
7. A vizsgálóbiztos a vizsgálat lezárásától számított nyolc napon belül köteles megküldeni az ügy összes iratait saját véleményével ellátva az Egyetem Rektorának.

13. § Az eseti etikai bizottság felállítása

1. Az ügy érdemében a rektor által eseti jelleggel felkért háromtagú etikai bizottság határoz. Határozati javaslatában megállapítja, hogy történt-e etikai szabálysértés vagy sem, továbbá javaslatot tesz a rektor számára etikai szankció kiszabására.
2. Az eseti etikai bizottság tagjai
  - a) magasabb vezetői, illetve vezetői beosztást betöltő közalkalmazott esetén magasabb vagy azzal azonos szintű vezetői beosztást,
  - b) az a) pontba nem tartozó egyetemi polgár esetén magasabb vezető vagy vezető beosztást betöltő közalkalmazott lehet.
3. Amennyiben az érintett előzetesen írásban igényli, az Etikai Bizottság ülésén tanácskozási joggal részt vehet a Közalkalmazotti Tanács által delegált, vagy szakszervezeti tagsága esetén az illetékes szakszervezet által delegált személy is.

14. § Az összeférhetlenségre vonatkozó rendelkezések

1. Az etikai bizottság eljárásában tagként, illetve jegyzőkönyvvezetőként nem vehet részt:
  - a) az ügy vizsgálóbiztosa,
  - b) az eljárás alá vont személy közeli hozzátartozója [Munka Törvénykönyve 294. § (1) bekezdés b) pont],
  - c) akit a vizsgálat során mint tanút vagy szakértőt meghallgattak, valamint
  - d) akitől egyébként az ügy elfogulatlan elbírálása nem várható el.

15. § Az etikai bizottság eljárása

1. Az etikai bizottság a vizsgálóbiztos előterjesztésétől számított tizenöt napon belül tárgyalást tart. A etikai bizottság tárgyalását úgy kell kitűzni, hogy arról a felek az értesítést a tárgyalás előtt legalább három munkanappal megkapják.
2. A tárgyaláson az Egyetemet az ügy vizsgálóbiztosa képviseli. A tárgyalás nyilvános. Az etikai bizottság azonban az eljárás alá vont kérelmére zárt tárgyalást köteles elrendelni.
3. Ha valamelyik fél, vagy képviselője a tárgyaláson nem jelenik meg, tárgyalást tartani és az ügyet érdemben elbírálni csak akkor lehet, ha a felet és a képviselőjét szabályszerűen értesítették. Elbírálni az ügy, ha a vizsgálóbiztos vagy az érintett képviselője bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni.
4. Az etikai bizottság a tényállás tisztázása céljából bizonyítási eljárást folytathat le, ennek keretében különösen tanúkat hallgathat ki, iratokat szerezhethet be, szakértőt vehet igénybe, szemlét tarthat.
5. Amennyiben az etikai kérdés a tárgyaláson nem volt tisztázható, további nyolc napon belül újabb tárgyalást kell tartani.
6. Az etikai bizottság az első tárgyalástól számított legkésőbb harminc napon belül zárt ülésen, szótöbbséggel határoz, döntését indokolt írásbeli határozati javaslatba foglalja. Felmentő határozati javaslatot kell hozni, ha az érintett a terhére rótt etikai vétséget nem követte el. Az eljárást megszünte-

- tő határozati javaslatot kell hozni az 15. § 8. pontjában foglaltak esetén, továbbá, ha nem bizonyítható, hogy az érintett az etikai vétséget elkövette.
7. Az érintett a határozat ellen a határozatban megjelölt időn belül a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz fordulhat.
  8. Meg kell szüntetni az etikai eljárást, ha
    - a) annak tartama alatt az e Szabályzat 1. § 1. pontjában nevesített jogviszony megszűnik,
    - b) az etikai eljárás megindítására a 11. § 1. pontjában meghatározott határidő után kerül sor.Az eljárás megszüntetéséről az etikai bizottság, illetve a vizsgálóbiztos javaslatára a rektor határoz.
  9. Az etikai határozatot az ellene benyújtott kereset jogerős elbírálásáig végrehajtani nem lehet.

16. § Az etikai bizottság határozati javaslatának kötelező tartalmi elemi

1. A határozati javaslat rendelkező részének tartalmaznia kell:
  - a) az etikai eljárás alá vont személy nevét és egyéb személyi adatait,
  - b) az elkövetett etikai vétség megnevezését,
  - c) a javasolt etikai szankciót.
2. A határozati javaslat indokolásának tömören tartalmaznia kell:
  - a) a megállapított tényállást,
  - b) a bizonyítékok megjelölését és értékelését,
  - c) az eljárás alá vont által indítványozott, de az etikai bizottság által elutasított bizonyítási indítvány indokolását,
  - d) annak kifejtését, hogy a magatartás vagy cselekmény milyen etikai vétséget valósít meg, és azt, hogy érintett annak megvalósításában vétkes,
  - e) a figyelembe vett enyhítő és súlyosbító körülményeket,
  - f) hivatkozást azokra a rendelkezésekre, amelyek az etikai eljárás során alkalmazásra kerültek.

17. § Az etikai határozat

Az etikai bizottság az előkészített határozati javaslatát haladéktalanul megküldi az Egyetem rektorának. Etikai szankció alkalmazásáról a rektor dönt.

1. Az etikai határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:
  - a) az etikai eljárás alá vont személy nevét és egyéb személyi adatait,
  - b) az elkövetett etikai vétség megnevezését,
  - c) az alkalmazott etikai szankciót
  - d) utalást a jogorvoslat lehetőségére és bejelentésének határidejére.
2. Az etikai határozat indoklásának tartalmaznia kell:
  - a) a megállapított tényállást,
  - b) a bizonyítékok megjelölését és értékelését,
  - c) az eljárás alá vont által indítványozott, de az etikai bizottság által elutasított bizonyítási indítvány indokolását,
  - d) annak kifejtését, hogy a magatartás vagy cselekmény milyen etikai vétséget valósít meg, és az érintett annak megvalósításában vétkes,
  - e) az etikai vétség kiszabásánál figyelembe vett enyhítő és súlyosbító körülményeket,
  - f) hivatkozást azokra a rendelkezésekre, amelyek az etikai eljárás során alkalmazásra kerültek.
3. A Rektor az etikai határozatot a hozzá érkezett határozati javaslatától számított 30 napon belül megküldi az eljárás alá vont személy részére.

III. rész

Záró és átmeneti rendelkezések

1. Az Etikai Szabályzat a Szervezeti és Működési Szabályzat része.
2. A jelen Etikai Szabályzatot a Szegedi Tudományegyetem Szenátusa a 2013. május 06-i ülésén a 95/2013. számú szenátusi határozattal fogadta el.
3. Az Etikai Szabályzat a kihirdetés napján lép hatályba. Kihirdetésnek minősül az Egyetem központi honlapján (<http://www.u-szeged.hu/>) történő közzététel.
4. Az Etikai Szabályzat a következő linken érhető el folyamatosan: <http://www.u-szeged.hu/egyetem/szabalyzatok>.

Dr. Szabó Gábor s. k.
rektor